

خطای بزرگ هیتلر

یورش همه‌جانبه به روسیه که آن را عملیات بارباروسا (به افتخار فردریک بارباروسا شاه ژرمن‌ها در قرن دوازدهم) نامیده بودند ژوئن ۱۹۴۱ در چنین روزی شروع شد ...

یورش همه‌جانبه به روسیه که آن را عملیات بارباروسا (به افتخار فردریک بارباروسا شاه ژرمن‌ها در قرن دوازدهم) نامیده بودند ژوئن ۱۹۴۱ در چنین روزی شروع شد و جنگ اروپایی را به جنگ جهانی تبدیل کرد.

به گزارش ایسنا، روزنامه **اعتماد** نوشت: «یک: حمله آلمان نازی به شوروی اشتباه بزرگی بود که به یکی از چند علت اصلی شکست هیتلر در جنگ دوم جهانی تبدیل شد. اما او - و آن دسته از مشاورانش که در گرفتن این تصمیم کنارش بودند - برای این اشتباه دلایلی داشتند. ماجرا به صلحی برمی‌گشت که میان دو دولت امضا شده بود؛ صلحی که به قول رابرت پالمر «هرگز تفاهمی صمیمانه یا ناشی از توافق نظر نبود.» هر دو طرف می‌دانستند که احتمالاً روزی رودرویی یکدیگر قرار می‌گیرند و مجبور به جنگ می‌شوند اما در آن مقطع، یعنی سال ۱۹۳۹ می‌کوشیدند این جنگ احتمالی را به زمان دیگری موکول کنند. جنگ میان شان محتمل بود زیرا هر دو دولت درباره اروپای شرقی نقشه‌هایی داشتند که با اهداف نقشه‌های دیگری در تضاد بود.

زمانی که آلمانی‌ها در جبهه غرب (بلژیک و فرانسه) درگیر شدند، نیروهای شوروی هم گام به گام به سوی غرب پیشروی کردند، تا شرق رومانی جلو رفتند و در نواحی اشغالی شان جمهوری‌های سوسیالیستی روی کار آوردند. آلمان نیز رومانی و بلغارستان و مجارستان را گرفت و بر یوگسلاوی و یونان هم مسلط شد و راه گسترش قلمرو شوروی در بالکان را بست. بهار ۱۹۴۱ به پایان می‌رسید که «هیتلر برای تحقق امیال خویش در منکوب ساختن انگلستان و قطع ریشه خطری که از سمت مشرق متوجه او بود و تصاحب خرمن‌های غله اوکراین و چاه‌های نفت ففقاژ» عملیات نظامی اش را ضد شوروی آغاز کرد. یورش همه‌جانبه به روسیه که آن را عملیات بارباروسا (به افتخار فردریک بارباروسا شاه ژرمن‌ها در قرن دوازدهم) نامیده بودند ژوئن همان سال در چنین روزی شروع شد و جنگ اروپایی را به جنگ جهانی تبدیل کرد.

دو: اریک هابسبام در «عصر نهایت‌ها» می‌نویسد که آتش جنگ دوم جهانی با تهاجم هیتلر به شوروی، دوباره، این بار با شدت بیشتری شعله کشید. «تهاجمی چنان بی‌معنی که استالین اساساً باور نمی‌کرد که هیتلر حتی به صرافتش بیفتد، زیرا آلمان را در دو جبهه درگیر می‌کرد. اما هیتلر که فاتح سرزمین‌های گسترده مشرق با منابعی سرشار و کار اسرا شده بود، منطقاً آن را قدم بعدی می‌دانست. او نیز مانند تمام متخصصان نظامی، به غیر از ژاپنی‌ها، به نحو چشمگیری توانایی مقاومت شوروی را دست‌کم گرفته بود. البته این امر با توجه به آشفتگی‌های ارتش سرخ که نتیجه پاکسازی‌های دهه ۱۹۳۰ بود، وضعیت ظاهری کشور، اثرات عمومی وحشت و ارباب حاکم و دخالت‌های به شدت نادرست شخص استالین در استراتژی‌های نظامی چندان غیر موجه نبود.»

حتی در آغاز، پیشروی آلمانی‌ها برق‌آسا و موفق بود و برای برخی‌ها چنین به نظر می‌رسید که روسیه هم مثل فرانسه تسلیم خواهد شد. «سپاهیان آلمان در اوایل اکتبر به حومه شهر مسکو رسیده بودند و شواهدی حاکی است که استالین چند روز روحیه خود را باخته بود و به پذیرش صلح با آلمان می‌اندیشید.» اما پیشروی سریع ارتش هیتلر، نتیجه‌ای را که او در انتظارش بود به دنبال نداشت. او و مشاورانش برای عملیاتی سه‌ماهه ریزی کرده بودند اما کار طولانی‌تر شد. از آن پس «آلمان عملاً جنگ را باخته بود، زیرا برای جنگ درازمدت نه‌مجهز بود و نه تاب ادامه آن را داشت.» بعد هم که زمستان از راه رسید و مهاجمان در استالین‌گراد زمین‌گیر شدند.»